

ПРОТОКОЛ №2
Засідання Громадської ради

**БЛАГОДІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «МЕМОРІАЛ
ГОЛОКОСТУ «БАБИН ЯР»**

м. Київ

21 січня 2021 року

ПРИСУТНІ ЧЛЕНИ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ:

1. **Олег Вишняков** – Почесний Консул Держави Ізраїль у Західному регіоні України, бізнесмен.
2. **Борис Глазунов** – генеральний директор Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр».
3. **Борис Забарко** – голова ГО «Асоціація євреїв-колишніх в'язнів гетто і нацистських концентраційних таборів», директор науково-просвітницького центру «Пам'ять Катастрофи».
4. **Олександр Злотник** – композитор, народний артист України, ректор Київської муніципальної академії музики ім. Р. Глієра, глава Релігійного Об'єднання громад Прогресивного іудаїзму України.
5. **Анатоль Кармінський** – будівельний експерт, заслужений будівельник України, член ради Будівельної Палати України, директор ТОВ «Укрсервекс».
6. **Сергій Комісаренко** - Директор інститута біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України, экс-віце-прем'єр-міністр України, перший Надзвичайний і Повноважний посол України в Великобританії та Північній Ірландії.
7. **Ольга Кудиненко** – співзасновниця благодійного фонду «Таблеточки».
8. **Андрій Куликов** - Радіожурналіст, телеведучий, співзасновник і голова правління ГО «Громадське радіо».
9. **Неля Куковальська** – генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська».
10. **Володимир Лавренчук** – банкір, економіст.
11. **Діана Попова** – директор Департаменту культури Київської міської державної адміністрації.
12. **Ахтем Сейтаблаєв** – актор, режисер, заслужений артист АР Крим.
13. **Олександр Сусленський** – Президент Всеукраїнської єврейської ради, заслужений діяч мистецтв України, почесний академік Національної академії мистецтв України, заслужений діяч мистецтв України.
14. **Ісаак Трахтенберг** - Професор, доктор медичних наук, академік Національної академії медичних наук України, автор книги «Бабин Яр. Минуле і сьогодення».
15. **Маргарита Яковлева** – журналіст, засновник проекту «Слово Праведника».

ПРИСУТНІ ПРЕДСТАВНИКИ МЕМОРІАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ГОЛОКОСТУ «БАБИН ЯР» ТА АВТОРИ ХУДОЖНЬОЇ КОНЦЕПЦІЇ:

Макс Яковер – генеральний директор Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

Ілля Хржановський – художній керівник Меморіального центру Голокосту «Бабин яр».

Руслан Кавацюк – заступник генерального директора Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

Сергій Лозниця – український режисер. лауреат Канського кінофестивалю, лауреат Державної премії України ім. Олександра Довженка.

Максим Рохманійко – директор Центру просторових технологій. Архітектор і дослідник.

Мартін Дін – член Наукової ради Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр», історичний консультант (США), колишній співробітник відділу військових злочинів Скотленд-Ярду.

Анна Фурман – директорка проекту «Імена» Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

Анна Камішан – директорка концептуальних розробок та дослідницьких проєктів Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

Нік Аксель – куратор, архітектурний критик, редактор журналу e-flux Architecture і керівник відділу архітектурного дизайну Академії Герріта Рітвельда в Амстердамі.

Барбара Хольцер – архітекторка, професорка архітектурної школи імені Петера Беренса в Дюссельдорфі.

Адріан Гардере – французький дизайнер і музеограф. проєктував музеї: Лувр-Ленс на півночі Франції (2012), Музей ісламського мистецтва в Каїрі, Єгипет (2010), Музей Ага Хана, Торонто (2013), майбутній Музей римської старовини в Нарбонне, Франція.

Інес Вайцман – професорка теорії архітектури, керівниця докторської програми з архітектури в Королівському коледжі мистецтв. Директорка Інституту історії і теорії архітектури і планування Інституту Баугауз і директорка Центру документальної архітектури (CDA) Університету Баугауз у Веймарі.

Олег Шовенко – директор проєкту «Бібліотека, колекція і видавництво» Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

Борис Беренфельд – професор біофізичних наук і теоретик Інтернет-освіти, спеціалізується на застосуванні технологій в освіті та інформаційно-довідковій педагогіці.

Ксенія Марченко – одна з директорів проєкту «ЯР Медіа» Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

Трой Конрад Террієн – головний куратор архітектурних і цифрових ініціатив в Музеї Гуггенхайма, професор архітектури Колумбійського університету.

Марина Абрамович – художниця-перформансистка. Професорка Вищої школи Більденде кунст у Брауншвайгу, Німеччина, засновниця Інституту Марини Абрамович (МАІ).

В'ячеслав Мішиєв – Директор Територіального медичного об'єднання «ПСИХІАТРІЯ» у місті Києві.

Роберт Ян Ван Пельт – голландський письменник і історик архітектури, професор Університету Ватерлоо і дослідник Голокосту.

Мануель Герц – професор Базельського університету, архітектор синагоги в Майнці.

Савчина Євгенія – організатор громадських заходів Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр».

На засіданні Громадської ради БЛАГОДІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «МЕМОРИАЛ ГОЛОКОСТУ «БАБИН ЯР» (далі – Фонд) присутні 15 членів Громадської ради Фонду. **Засідання визнається правомочним.**

СЛУХАЛИ: Максима Яковера, який запропонував затвердити такий порядок денний Засідання Громадської ради Фонду:

Порядок денний:

1. Доповідь про результати роботи Меморіального Центру Голокосту «Бабин Яр» за 2020 рік.
2. Презентація художньої концепції Меморіального Центру Голокосту «Бабин Яр».
3. Питання та відповіді. Відгуки та коментарі членів Громадської ради щодо художньої концепції Меморіального Центру Голокосту «Бабин Яр».

ВИРІШИЛИ: затвердити наведений порядок денний Зборів.

З ПЕРШОГО ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО: Результати роботи Меморіального Центру Голокосту «Бабин Яр» за 2020 рік.

СЛУХАЛИ: Доповідь Максима Яковера, який представив результати роботи Меморіального Центру Голокосту «Бабин Яр» за 2020 рік

З ДРУГОГО ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО: Презентація художньої концепції Меморіального Центру Голокосту «Бабин Яр»

СЛУХАЛИ:

Іллю Хржановського, який представив команду, яка працювала над художньою концепцією Меморіалу, та розповів про художню концепцію

Руслана Кавацюка з доповіддю про історичні дослідницькі проекти Меморіалу

Сергія Лозницю про проект «Бабин Яр. Контекст»

Максима Рошманійка, який презентував міждисциплінарні дослідження території та історії Бабиного Яру.

Мартіна Діна, який представив історичне дослідження території Бабиного Яру.

Анну Фурман, яка презентувала проект «Голограми» та онлайн-архів.

Ніка Акселя з доповіддю про архітектурну концепцію Меморіалу.

Анну Камишан, що розповіла про проект «Бабин Яр – місце пам'яті».

Барбару Хольцер, що презентувала проект «Правда місця».

Адрієна Гардере з доповіддю про проект «Станції».

Інес Вайцман і її презентацію проекту «Документальна архітектура».

Олега Шовенко, який розказав про проект медіатеки, бібліотеки та колекції.

Бориса Беренфельд, який представив освітні проекти Меморіалу.

Ксенію Марченко, яка презентувала проект «ЯР медіа».

Трой Конрад Террієн, із презентацією проекту «Бабин Яр: Велика картина».

Марину Абрамович про її участь в проекті Меморіалу.

В'ячеслава Мішиєва про створення Центру з вивчення людської агресії і посттравматичного ментального здоров'я.

Роберта Ян ван Пелта із презентацією «Єврейський простір і час».

Мануель Герца, що презентував проект синагоги на території Бабиного Яру.

З ТРЕТЬОГО ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО: Питання та відповіді. Відгуки та коментарі членів Громадської ради щодо художньої концепції

СЛУХАЛИ:

Маргариту Яковлеву, яка висловила вдячність команді Меморіального центру за презентацію та проведену роботу. Відзначила цікавість ідеї в художній концепції виведення на поверхню струмків, що сформували Бабин Яр, а також задала уточнюючі питання про онлайн-платформу зі збором даних. Далі заслухали відповідь Максима Рохманійка стосовно цього.

Сергія Комісаренко, який наголосив на тому Меморіальний Центр Голокосту «Бабин Яр» має стати місцем пам'яті всіх загиблих в Бабиному Яру та порадив долучити до проекту світових та українських культурних діячів. Зауважив, що Меморіальний центр не має стати місцем для випробувань новітніх технологій.

Анатолія Кармінського, який відзначив великий обсяг проведених робіт та кваліфікацію розробників та авторів концепції. Застеріг від ідеї по поновленню захоронень в Бабиному Яру. Звернув увагу на необхідність об'єднання всього комплексу Бабин Яр в єдину концепцію.

Іллю Хржановського та Анну Камишан із відповіддю стосовно того, що нових захоронень в Бабиному Яру не буде.

Діану Попову, яка розповіла, що її особливо вразили науковий та освітній напрямки. Зауважила, що школи Києва, на її думку, підтримають освітні ініціативи Меморіального центру. Відзначила цікавість до ознайомлення з презентацією архітектурної концепції. Запропонувала допомогу в реалізації проектів Меморіального центру.

Нелю Куковальську, яка відмітила неймовірну роботу та велику працю проведену Меморіальним центром. Відзначила доцільність поєднання інноваційного та класичного підходів, що використовується Меморіальним Центром. Задала питання стосовно планів про побудову мультирелігійного центру.

Іллю Хржановського із відповіддю про плани побудови храмів для різних віросповідань.

Ольгу Кудиненко, яка відзначила комплексність підходу, масштаб та тривалість проекту. Зауважила важливість праці із підтримки колективної пам'яті для передачі її наступним поколінням.

Ксенію Марченко, яка запросила членів Громадської ради взяти участь у проєкті «Розмова».

Володимира Лавренчука, який розповів про свій позитивний досвід проходження від екскурсій в Бабиному Яру, організованих Меморіальним центром, та значні враження від презентації. Висловив застереження стосовно ідей створення сучасного кладовища та центру з вивчення людської агресії і посттравматичного ментального здоров'я. Зауважив, що йому сподобалась концепція синагоги та порадив включити в концепцію плани щодо релігійних місць для людей різних віросповідань.

Олександра Злотника що наголосив на необхідності акценту в художній концепції, що саме євреї та роми були вбиті в Бабиному Яру лише за національною ознакою. Олександр відзначив різноплановість напрямків діяльності Меморіального центру та подякував команді за проведену роботу.

Бориса Забарка, який підкреслив що Меморіальний центр проводить дуже важливу роботу, яку раніше ніхто не проводив. Звернув увагу на важливість співпраці із місцевими діячами, центрами вивчення Голокосту в Україні та взаємодію з українською громадськістю.

Іллю Хржановського про взаємодію з центрами вивчення Голокосту в Україні.

Бориса Беренфельда про освітній напрямок та підхід Меморіального центру.

Олександра Сусленського, який зауважив, що будівництво центру не може здійснюватися на місці захоронень, а також ідея поновлення кладовищ на території Бабиного яру є неприйнятною. Разом з тим, відзначив важливість роботи Меморіального Центру з архівами та освітнього напрямку.

Анну Фурман про роботу Меморіального центру щодо збору персональних історій людей та роботу із архівами.

Ахтема Сейтаблаєва, який висловив вдячність команді українських та міжнародних професіоналів. Високо оцінив освітній напрямок діяльності Меморіального центру. Задав питання щодо художнього підходу та процедури прийняття рішень в Меморіальному центрі.

Анну Камишан, що відповіла відносно художнього методу.

Максима Яковера, який відповів відносно процедури прийняття рішень у Меморіальному центрі.

На цьому засідання Громадської ради Фонду було завершено.

ПІДПИС:

Генеральний директор
Максим Яковер

